

● **Advies 2002/37 - Hoorzitting en bemonsteringsplan van OVOCOM**

Het Wetenschappelijk Comité geeft het volgende advies.

De groepering van de verschillende sectoren (leveranciers van grondstoffen, leveranciers van voormengsels, handel, mengvoederfabrikanten, transporteurs) onder een koepel, namelijk OVOCOM (Overlegplatform van de voedermiddelenkolom) is een bijzonder goed initiatief. Hierdoor is het immers mogelijk om een globaal en uniform kwaliteitssysteem te ontwikkelen. OVOCOM heeft een bemonsteringsplan opgesteld voor de controle van de grondstoffen : deze analyses hebben als doel om op voorhand gedefinieerde gevaren in specifieke grondstoffen aan te tonen. Volgens de verstrekte informatie zijn bovendien stappen ondernomen met buitenlandse organisaties om een gelijkaardig bemonsteringsplan en kwaliteitscontrole in te voeren.

Ondanks deze positieve ontwikkelingen, formuleert het Comité toch enkele fundamentele opmerkingen en aanbevelingen die essentieel zijn voor de uitbouw van een volwaardig kwaliteitssysteem in deze sector.

Opmerkingen en aanbevelingen

1. Het wetenschappelijk comité dringt erop aan dat de staalnames en analyses opgelegd door de overheid (verwerkte dierlijke eiwitten, kritische grondstoffen) en die van de sector zouden worden samengevoegd tot een coherent en transparant geheel.
2. Het bemonsteringsplan voor grondstoffen wordt door OVOCOM uitgevoerd op drie niveaus, namelijk niveau 1 voor grondstoffen bij de leverancier, niveau 2 voor grondstoffen bij de mengvoederfabrikant en niveau 3 voor eindproducten bij de mengvoederfabrikant. Volgens dit bemonsteringsplan wordt de lotgrootte bepaald door de inhoud van het gebruikte transportmiddel (grondstoffen : binnenschepen tot 500 ton ; mengvoerders : vrachtwagens tot 28 ton). Hieruit volgt dus dat, behalve voor bepaalde kritische grondstoffen, een beperkt aantal stalen genomen wordt in verhouding met het volume van grondstoffen en mengvoerders dat jaarlijks geproduceerd wordt. Een bijkomende evaluatie van het door OVOCOM voorgestelde plan is dus aan te bevelen om na te gaan of de gebruikte statistische methode aangepast is aan dit bemonsteringsplan. De evaluatie zou bovendien een experimentele validatie van het plan moeten inhouden.
3. Het wetenschappelijk Comité stelt zich vragen omtrent de discrepantie tussen het aantal en de frequentie van de staalnames van niveau 1 en 2. De controles van niveau 2 zijn inderdaad minder streng dan de controles van niveau 1. Het wetenschappelijk Comité is er niet van overtuigd dat dit verschil gegrond is.
4. Aangezien ongeveer één derde van de grondstoffen wordt ingevoerd, moet worden nagegaan of het bestaande bemonsteringsplan voldoende gevoelig is om eventuele risico's op dit niveau aan te tonen.
5. In het bemonsteringsplan voorgesteld door OVOCOM worden de stalen (grondstoffen – gevaar combinaties) gespecificeerd op niveau 1 en 2, maar niet op niveau 3. Het is wenselijk dat er richtlijnen worden opgesteld voor dit niveau.
6. Het bemonsteringsplan verwijst naar het kwaliteitssysteem van de individuele bedrijven. Er wordt niet duidelijk uitgelegd wat de corrigerende maatregelen omvatten, of deze afhankelijk zijn van de graad van overschrijding van de norm of van de graad waarmee de voedselveiligheid bedreigd wordt, of deze uniform zijn voor de gehele sector. Verduidelijking hierover blijkt nodig. Bovendien voorziet het bemonsteringsplan niet in de mogelijkheid om controleanalyses uit te voeren in geval een norm wordt overschreden (getuigenmonsters zijn niet voorzien).
7. Het controleplan ingevoerd door OVOCOM kan de controles die moeten uitgevoerd worden op elk bedrijf niet vervangen. De bedrijven worden bijgevolg niet vrijgesteld van hun verantwoordelijkheden i.v.m. de kwaliteit van de eindproducten en van het productieproces.
8. Het is wenselijk dat OVOCOM eveneens een risicoanalyse uitvoert voor de mengvoerders, zoals dit het geval is voor de grondstoffen.
9. De bemonstering van niveau 3 wordt door OVOCOM voorgesteld als een controle voor de grondstoffen. Het wetenschappelijk Comité meent dat deze aanpak niet gegrond is en vraagt bijgevolg aan OVOCOM een verduidelijking van de wetenschappelijke basis die de huidige bemonstering van niveau 3 rechtvaardigt.
10. Het bemonsteringsplan omvat geen richtlijnen voor de controle van het toegepaste productieproces door de mengvoederfabrikanten (met andere woorden voor het HACCP : hittebehandeling, problematiek van de residuen, gebruikte toevoegsels, intern transport, kruisbesmetting, besmetting via de omgeving,...). Daarom stelt het wetenschappelijk Comité aan OVOCOM voor om een nieuw bemonsteringsplan voor niveau 3 op te stellen, met als doel de kwaliteit van de eindproducten te evalueren, en eveneens de efficiëntie van de HACCP systemen (het productieproces).
11. Het wetenschappelijk Comité van het FAVV wenst een jaarlijks verslag te ontvangen met de resultaten van het controleplan ingevoerd door OVOCOM.